

Spis treści

Wstęp	7
DR HAB. BARTOSZ WOJCIECHOWSKI PROF. UŁ	
Wymogi dyskursywno-etyczne procesu sądowego.....	9
KS. DR HAB. JAN KRAJCZYŃSKI, prof. UKSW	
Mentalność prorodznowa a procesy małżeńskie.....	23
KS. PROF. DR HAB. TOMASZ ROZKRUT	
Pewność moralna niezmiennym uwarunkowaniem pozytywnego wyrokowania	49
KS. DR HAB. LESZEK ADAMOWICZ, prof. KUL	
Jedna czy dwie instancje? – w oczekiwaniu na reformę procesu mał- żeńskiego.....	67
KS. PROF. DR HAB. GINTER DZIERŻON	
Kontrowersje w odniesieniu do figury ciszy administracyjnej ujętej w kan. 57 KPK.....	81
DR ADAM BARTCZAK	
Wadliwość merytoryczna aktu administracyjnego jako motyw rekursu sądowego-administracyjnego do Drugiej Sekcji Sygnatury Apo- stolskiej.....	95

Ks. DR TOMASZ BIAŁOBRZESKI

Prace Papieskiej Komisji ds. Rewizji KPK nad projektem ustanowienia trybunałów administracyjnych 111

Ks. PROF. DR HAB. GRZEGORZ LESZCZYŃSKI

Przyczyny usunięcia i przeniesienia proboszcza z parafii w KPK z 1983 r. 129

Wstęp

W pierwszym swoim przemówieniu skierowanym do Trybunału Roty Rzymskiej wygłoszonym w roku 1979 Ojciec Święty Jan Paweł II zwrócił uwagę, iż jest zadaniem Kościoła przepowiadać i chronić fundamentalne prawa człowieka we wszystkich stadiach jego egzystencji. W ten kontekst powszechnego nauczania Kościoła dotyczącego ochrony godności osoby wpisuje się również porządek kanoniczny, którego zadaniem jest ochrona nienaruszalnych i niezbywalnych praw uniwersalnych każdego człowieka, w tym ochrona praw wiernych.

Procesy i procedury, zarówno sądowe, jak i administracyjne mają na celu nie tylko ochronę praw każdego wiernego, ale przede wszystkim są gwarantem sprawiedliwości. Zorganizowane dnia 22 października 2015 r. na Uniwersytecie Kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie przez Wydział Prawa Kanonicznego symposium *Procesy i procedury: nowe wyzwania* odbywa się w niedługim czasie po ukazaniu się najnowszego *Motu proprio* Ojca Świętego Franciszka *Mitis Iudex Dominus Iesus*, w którym Prawodawca dokonuje znaczącej reformy procesu o stwierdzenie nieważności małżeństwa. Aplikacja tych norm staje się nowym wyzwaniem zarówno dla ludzi nauki, jak i dla pracowników sądownictwa kościelnego. Nowe wyzwania dotyczą jednak również sfery administracyjnej Kościoła w wielu kwestiach od lat diskutowanych i do dziś dyskusyjnych.

Przedstawiony w wersji drukowanej materiał stanowi głos w dyskusji w kwestiach ważnych i kontrowersyjnych, zarówno w dziedzinie

kanonicznego prawa procesowego, jak i kościelnej procedury administracyjnej. Jest to głos odważny, mający na względzie zarówno dobro Kościoła, jak i dobro każdego wiernego, a przede wszystkim jak najpełniejszą ochronę praw człowieka i zasady sprawiedliwości.